

L'etern retorn de Catalunya

1. Paraules d'agraïment i d'afímel.

2. Vine a parlar-vos d'un del fenomen més intrigant de la història dels pobles d'Occident: l'etern retorn del català. De la presència contínua de Catalunya malgrat les batzegades històriques adverses.

Heu pensat amb el que això significa? Un país petit, gairebé arrossegat per la pressió de veïns poderosos, tombant unes vegades al nord del Pirineu, i altres cops a l'oest, manifestant-se sempre amb voluntat d'irreversibilitat, però sempre ell mateix.

Qui vol dir això? Perquè s'hem així? Quin és el nostre enderroc present? Per què s'hem reduït i com ho s'hem de canviar a l'enderroc?

3. Cal explicar què hem afeblit la nostra història, retornar el nostre enderroc.

1. Un poble que s'aculturava lentament amb ~~la cultura romana~~ el transjar dels pobles prehistòrics i rep elements decisius de la cultura romana.

2. Que comença a paupallujar amb el visigot. Un poble arrogant i orgullós que s'adonia dels guerrers fetspenderos que un s'irien els lulebans.

3. L'arrament de la invasió musulmana. Que va estar del d'abans?

4. La primera represa. El poble pirinenc de pastors i petits pagesos. De pobles guerrers. Una Catalunya jovesivola. Taca de reconquesta i repoblació. Una Catalunya obana, que història.

5. La negociació de França i l'entrada d'Almanzor. Parcelsa saquejada. Despont de cultura i de govern troncats.
6. La segona represa. Segle XI. L'abat Oliba. El monestir de Cuxà i de Ripoll. Montserrat. Els comtes amb una petita jurisdicció. L'oposició intel·lectual a través de Ripoll i de Subirà.
7. L'edat del regne XII i XIII. El moment heroi de començament del regne XIV. La Reconquesta, la Revolució Comercial, la transformació de Catalunya. El dibuix de la Catalunya marítima. L'influència universal: R. Bell i Cossau de Vilanova.
8. La primera enfonsada del regne XV: la Pata Negra, el desgavell al camp i a la ciutat. La crisi econòmica i social. Un poble que veu la seva vida empentada pel seu mitjà. Ideals moderns, de gran influència i força creadora. Sense mirar pròpies forces. L'entrada de França i l'auxili de Castella. Seu ni un pa a la port.
9. La tercera represa, en to menor. El regne XVI. El desenvolupament migrat però segur. Com es produirà? El bestiar europeu. La influència de l'or americà. L'entrada de França a Catalunya.
10. L'última represa del regne XVII. Quarta la perpetuïtat. Catalunya aplegada. El estat mantindrà la solució del regne XV. Que opina el govern de la Monarquia. Malhumor i desconfiança! L'encesament de 1640. La pèrdua de Sicília. Torrem a començar, però absolutament no. Araçò no en requereix i tanques València.
11. La quarta represa. S'inicià en 1680 i va avant, fins a la vora de la guerra d'Independència. El libre all català. De la marxa a la muntanya amb els seus drets; i de la muntanya a la marxa amb els fabricants.

12. La guerra del francès. Els seus trets: econòmics, socials, polítics. (3)
 Divisió de Catalunya. I malgrat tot: Renaixença. L'ideal
 romàntic, recusat universitari i fabricant, polític i militar.
 La visió d'Europa en la generació del 30. El comunisme catalanista.
 Del positivisme a l'europeisme. La creació de valors ètics na-
 perins, d'una cultura europea, d'un poble a l'europea.
 Espanya d'incerteses i ... de pès? Tornar-hi. Tornem-hi. Se farà
 reconeixent i la nova república. El Redreçament o l'afany de redreçar-se.

4. Per què? Quina n'és la causa d'aquesta contínua tensió. Per què som el
 catalan així: i no som uniformement decididament a sacrificar-nos.
 Qui espere el mínim de moralitat, ni és que de veritat som alguna cosa, encara
 sumim del nou a la nova Europa que apunta.

1. És un fet de ressentiment? És mentre visis l'odi? No.
2. Som un abstrès inquiet, produït per la penalització i la inimpunitat? No
3. Som una orgullosa, que per sota el manta pseudo-intel·lectualisme d'alguns,
 ofeïm una ferida fúndia a l'assimilació, i'nqui d'on i'nqui? No.

5. Per què un fet permanent. Un poble a Europa. Un poble de
 creïlla comú. Res no podrà deturir-nos. La història mateixa s'encarrega de
 redreçar-nos.

I, a més, tenim una missió. No pot haver-hi abnegació a la història,
 ni a la Providència.
 Quina és aquesta missió? Hem de dir quelcom a tot el món. Hem de
 donar testimoni definitiu. Fin ara hem estat un Tantàl. Ambaixat
 el dia que produïrem l'hume o la cultura que ens defineixi del tot?
 Lluís, Bernat Metge, Lluís Vives, Lluís de Sant Jordi, Eugeni d'Ors,
 Vulpes, Eugeni d'Ors, ambició a compactar madurar completament?

6. Hem d'innovar amb nosaltres! qui ho dubta. Som un poble adult. i el dolor o penediment ni ve acompanyat de la caritat. Per això cal que vivim de punt amb esperit de sacrifici. L'hora s'atura al gran canvi a l'Europa. Europa i a la vida. Hem de donar Europa a Espanya i Espanya a Europa. Això és difícil. Però no és impossible. Quina era farei 1901 ni no em penies tant d'aquesta tasca? Proguarden les coses que passen i l'afirmació que tinguerem.

Per qui no renunciem, ni continuem vivint i esperant?

Però per això cal un alt valor ètic i moral. Cal ésser un poble exemplar, que no tingui por als problemes.

7. Muriu. De Pòrcut en tornem a demanar. Vindeu un dia que Catalunya val la pena. Preparar-nos per a la tasca, i totem contes i històries de sacrifici de caducitat a la gran missió del Redemptor. I si tot acabés després de la gran volada, ni un marfonguissim amb Europa i fins i tot desaparegués el nom de Catalunya i s'acabés el projecte del gran retorn, els nostres morts estarien contents en llurs tombes, perquè es no haurien estat en va: ni el seu esforç ni la seva lluita. I Catalunya hauria dit la seva paraula i gran plaer que la plantaríem enmig de la història amb una gran i definitiva bandera de tota la humanitat.